

5 dik szám.] Minden szombaton megjelenik két egész íven, vagy 24 ívnagyságu hasábon. | **KASSÁN, Januar. 29^{kén} 1848.** | Félévre előfizetés 6 fr., bérmentesítve, borítékban, s cízzel 7 fr. 12 kr. p. p. | **11** ó Év.

Kinizsi szíve *).
(Történeti beszélyke.)

1459. Bihar megyének egyik keskeny útján magános vándor haladt. Sötét bárányszőcsüveg ült a férfitü fején, melly alól sürü őszbevegyült hajcsigák özönlének vállaira, árnyazók két nagy sötét szeméit, mellyek merően az ultra valának szögezve. 50 évü lehetett a férfitü, arcaazon épszínnel bírt, meiyelkímélt ifjúkor után ma is oly sokan dicsekedhetnek agkorukban. Öltözte egyszerű barna szövetből állott, az akkori divat igényeihez alkalmazva, s egyét a gazdagabb poroknak árulá el.

Ébredő szürkület s tünő éjhomály aligátlászó szőnyegel boriták még a táj képeit, a füvek smaragd szálain az ég harmat könnyüi ingadoztak, felcsókoltá őket a kelő lanya légfolyam. Majd felpirultak keleten az apró fellegfoszlányok, mellyek az ég alját szegék; utóbb bíbor kárpitá változék a tarka szőnyeg, s a nap felüté aranyfürtös homlokát az érmelléki hegyormok fölett.

Egyszerű factornyával s kisdéd szabálytalan házacskáival, terült el a vándor szeméi előtt vágyai célpontja

Kinizs falu, mig háta mögött a láthatáron feltünedeztek a Debreczeni körítü erdő lombkoszorús cserei.

A falu keleti végén némi távolban a szélső házaktól, kisdéd vizimalom állott búsongó fűzek-

Ide irányzá lépteit vándorunk, s megállá perczig a fák árnyában, letörlendü fáradsága gyöngyeit, mellyek homlokán csillogának, s gyönyörködve a szemlében, melly itt fejledezék. Magas, ideges ifjú állt a malom előtt, izmos

karokkal roppant malomkövet emelve föl, s hengerítve be abba.

Majd megfordulván ő vándorunk gyönyörtellegelteté szeméit a nemes nyílt homlokon, mellyet sötét hollófürtök árnyalának, a hajlott sas orron, a jól metszett ajkakon, a viritó ifjú arczon, melly a műtet után rózsapírban égett, szóval: a férfiason szép alakon, ki mint egy ifjú hercules állt a férfitü előtt.

— Isten veliünk atyám! — üdvözlé ez megpillantva az érkezőt, — ily korán nem vártalak! —

A vándor közeledék, s szívesen rázá meg fia kezét.

— Láttam a műtetet ifjú óriás! — mondá Endre gazda, — ifjabb éveimben én sem valék gyöng; de veled nem mérközhetém fiu!

— Gyermekek, — felelt könnyüden az ifjú; — mond inkább: mi hírt hozál nekem?

— Sok szépet és nagyot fiu, elviharzott pártviszályok után Árpátronján ehonak gyermeke ül, Mátyás a hős Hunyad fia, nézd szememben e gyöngyököt fiu, csillognak

Kinizsi Pál.

tól árnyazottan, egyetlen kerékel, mellyet ezüst habokkal a Kalló folyam egyik ága hömpölygetett.

*) Lásd Budai Polg. Lex. és Pethő Gergely Magy. Krónika.

ügyé, mert örömem sugári törnek meg azokban. —

— Hunyad' fia apám? — kiálta föl lángolva az ifju, — Isten tedd nagyá őt! —

— Mondják: még gyermek, — folytatá Endre; — hiszen egykorunak állítják veled. —

— Kor nem, de a lélek tesz nagyá apám, — mit tudsz még fiadnak hirleni? —

— Az ifju oroszán győzött csatákon akarja trónját megalapítani, mondják fiam három felé is folyik a csata. Fridrikkel, — a honduló csehekkel, s nem sokára a törökkel is! —

Az ifju arca tulvilágian fénylett. . .

— Apám! én a harcza megyek! — kiálta föl hévvel, s szemeit kéréleg fügeszté atyjára. Endre megdöbent. . .

— Pál! te egyetlen gyermekem vagy! s csak 18 éves még, ha meghalnál?! . . . lásd: vakszörny a halál, melly ezer alakban tévelyeg a harc föllegei közt, s ha volna is a szörny szívében irgalom, nem lát hogy kímélhetné ifju korod, s mim van nekem egyebem mint a remény, mely benned él, s benned hal el. —

— Sőt hogy beteljenek legmerészebb álmaid, atyám bocsáss csatákba engem, érzem karomnak érceze vivhatja csupán emlékezetessé egykor nevünket! —

— Te nagyra vágyó vagy! — felelt feddőlőleg az apa.

— Nézd a kis pacsirtát, — viszonzá az ifju: — elhagyja a föld göröngyeit, föl száll a lég mérhetlen kék ürébe, s ott dalolja énekét, s miért ne vágnék fölőbb sorsa porából az ember, — kit isten ön képerre alkotott? —

— Oh fiam! tulságok, s hiu erőködések lánczozata a nagyravágyó élete, mert hasztalan vágyakban s reményekben oszlik föl. . . s ha megszakad a tulfeszített láncz, az ébredő kietlen halálba omlik csaló bálványa lábainál. . . maradj te honn, lásd csábító örvény a csaták zaja, a falu békés magánya biztos kikötő! —

— Lánczold le az ész magas röptét, s megölted a lelket, — felelt szemrehányólag az ifju: — láss hát itt busongani körötte el mint szomorfüzt, melynek gyökéröl a folyót, melly életét adá, felszívta a nap égető heve. —

— Menj fiu, — mond elhatározottan, s egy könyvet törve szét kezével a molnár, — sem hogy naponta lássalak sírba hervadozni, inkább egy pillanatban vesztsek el; de ígérd meg nekem, hogy mielőtt 14 nap elhanyaglik, nem hagyandasz el, s jobban megfontolod jövődet, mert lásd: az indulat perenyi fellobbanása, gyakorta szüli egész létünk hosszú fájdalmait s az életnek csupán egy tavasza van, s ha elmosolygott az hasztalan esdjük vissza éltünk nyarának tűnő napjain.

— Köszönöm atyám, boldogá tevé! — kiálta föl az ifju, s arcán a magasztaltság derüje ragyogott.

— Két hét után! — kiálta Endre a távozóhoz. . .

— Fiad változatlan marad! viszonzá ő a malomba lépve.

Lehunyt az égnek tűz arcu királya, s sápadt nője, a méla hold ült azur trónjára csillag táborával, virasztó a férjnek álmait, s millió gyöngyökben törtek meg szemsugárai azon gyöngyökben, mellyek trónjából hulltak alá.

S az ezüst sugárok a legszebb két gyöngyöt lelék föl s e kettő tükörében törtek meg. . .

A gyöngyök, két tiszta csöpp volt a leány szemében, melly a hold szelid tekintetétől ezüsté zománczozottan mint hullócsillag csöppent alá.

Jolán volt ő, Endre gyámleánya, s ki oly szoroson tűzi szívéhez kis kezét, mintha menyjét vélné onnan elszakadni, az a bucsúzó szilárd molnár fiu. —

Szép volt a lány, minőt a gondolat teremt, nyulánk szabályos alkatú, derült homlokát mesterkéletlen holló fűrtök árnyalák, szemei ikerfényben ragyogtak az ég csillagival, ajka ékesen metszett rubin, melyből a legszebb dalhang olvadt. . .

— Menj, menj; hiszen a harc zaja téged

boldogá teszen, ha szinte szegény Jolán szíve utánad szakadna is! —

— S te sem kívánod tökélyes boldogságot? — panaszlá az ifju. —

— S ha távozol az boldogá teszen? nézd a sápadt holdat mint tévelygi be az ég mezőjét, naponta vesztve arca teljéből; így fogok én ha nem lészesz többé enyim epedve bolygani a vidéken, mellyen utószor láttalak, arcom rózsája halkan liljomá eped, és így leszek korán letörtt virág!

— Nem, nem! — felelt fájdalmasan az ifju: — mielőtt elhagynálak enyimé kell lenned, hogy legyen, ki bajnokát hü ölére várja, vagy könyűket, s imát szenteljen a hamvadóért! . . . te nóm lészesz! —

— Egy pillanatnyit adsz az örök boldogságból, hogy aztán viszalopd azt, s helyette a búnak tengerén, a végetlent öntsd szívembe! —

— Hagyd a bűt, s a könyveket, mert az ég meg átkozá e forrást; hiszen ha vele arcod rózsáit öntözöd, elhervadnak inkább semhogy fölvirulnának: jó éjt holnap atyánk áldása egyesítsen!

Könnyű szellő sohajtott el a malmot környező fűzek lombjai közt, a hold egy emelkedő fölleg fal mögé rejtezk s a tájat csend, és az éj kárpítja takará el. —

Másnap Endre áldást monda gyermekeire, hiszen uj reménye kelt, hogy az ifju férj nem fogja elhagyni szeretett nejét.

A Kinizsi kised egyházat boldog pár hagyá el következő napon, s Endre még egyszer ifjodni látszék apai örömben.

S midőn a 14 nap lefolyt, egy szép regelen deli lovag vágatott el a faluból, kit ifju nő, s apa könyvezének. —

Még egyszer fordult vissza a lovag, s tiszta érczelen hangon szólt a könyvezőkhöz.

— Apám! ne feledd fiadat, Jolán ne könyözd férjedet, ő csak Debreczenig lehet veszélyben mert magányos vándor leend; de túl azon Magyar Balázs táborát találja, s e tábor babérokön szokott pihenni. . .

Utó hangja távolban halt el.

Hatször fődé jégpánczél a folyókat, s illt hősiveg a honnak bércein, hatször zendült fel uj dal az erdők lombkoronáiban az elmondott események után, midőn egy szép őszi alkonyon fényes ideges lovagot látunk haladni a csöndes falu felé. . .

Még mesziről üdvözlé lovagunk az agg Endrét, ki bánatos arczal ült a malom előtti padon, szemei lomhán tévedezvén szerte a vidéken.

— Isten velünk apám! — kiálta majd lepatanva gyönyörű fekete ménjéről, és Endre örömrészegülten csüggött fia kebelén.

— Apám! kivívtam a mindennapiság porából nevünket! — folytatá a lovag kijózanodva az öröm mámorából: — a táborban tisztelve említk Magyar Balázs kedvence Kinisi Pál nevét, örvendj velem, s vezess nómhez, neki velem kell jönnie! —

— Nódhez fiam? — Ohajtod látni? . . . én vezetlek! — tagolá az öreg. —

Gyász fűznek árnyában virágos sirdomb állott, egyszerű sötét fakeresztel, mely néma emléként magasult föl tünt boldogság felett, mely sirban szunyadt.

— Itt van ő, — sohajtott Endre: — nagy-ravágyásod áldozatja, várt, és remélt, s hogy nem jövé fájdalom e sirba zárta. —

Esmeritek a szív azon állapotját, midőn csalt remény után kiköltözik abból a derültebb érzélem, s tompa hideg lesz az, s lezárja némává teszi az ajkakát. . .

Igy Kinizsi szótlán nyugalomban állt a sír fölett, s aczél kérgében sötét fegyverzetének hasonló volt vas sírszoborhoz, mely földre süjedd bús tekintetével elhunyt kedvesnek őrizi álmait.

Később akaratlanul két köny lopódzott szemébe. . . Kinizsi életében először s utoljára könyezett.

A kelő nap csatákba rohanót üdvözlé őt.

Hogy tettek tevék nagyá a hajdan férfait feltűnik az ifju Kinizsi pályájában, ki mint közvitéz harczott Magyar Balázs táborában 1460ban, s már 1467 végén vele mint vezérrel találkozunk Budán.

Csendes éj lebegett sötét szárnyaival az agg város fölett, mely rendetlen, bár nagy részben kőből rakott még is leginkább földszinti házakból álló sorokban nyuladozék el, csak itt ott emelkedvén föl a föbb urak nagyobb szerű, s izletesb csarnokai.

E csarnokok egyikében két férfiút találunk komoly párbeszédbe mélyedetten. — Ideges ag férfiú egyik, nemes jelelt vonásokkal, s leomló ősz fűrtökkel, — a másik erőteljes sugár dalia.

— Kinizsi! — folytatá nem rég kezdett beszédét az ősz, — te villám voltál mindenha táborom homlokán, nyert babérim tied is; — nekem nincs fiam! — ah volna bár, hogy adhatnám őt a hazának, — de van egy gyöngy birtoomban, mellyel jutalmadul, kebledet vágyom felékesíteni: e gyöngy leányom, s Magyar Balázs leánya nem hitvány érczdarab, mellyet ajándokul odavet bárkinek; tied legyen ő bajnok! hogy míg egyszer éljek unokáimban, hiszen a bérzi sas. a sasnak gyermekétől nem nemzhet hitvány bagoly fiut! —

Kinizsit meglepé a nyilatkozás, hiszen keblében a feledés hamvai alatt erős szikrákban lapangott régi szenvedelme, s az ag ajánlata mint kelő fuvalom hirtelen lobbantá langha azokat. —

— Te halgatsz? — kérdé Magyar:

— Egy perczig némává tón a multak felrajongó emléke, — felelt a hős: — figyelj reám, s ha méltatni fogsz aztán is vödnek, legszentebb vágyam leend lányodat boldogítani. . . szerettem egykor, szívem egész hevével egy hölgyet ki nóm vala, s mig zászlóid alatt csatákban babért arattam, nóm meghalt; sirját búja ásta meg, s azolta vezér kihalt szerelmem fölett egy sir tornyosul ez egyszerű nével: Jolán. És e szív nem langol többé föl, a honért csupán; érte fog csak végnélkül égni! —

— Ki honját nem szereti, senkit sem szerethet, — felelt az ősz: — aztán Kinizsi! erős növény a férfiú szerelme, ha eltiporják is szebb növéseit, uj tavaszban dusabban kihajt. Ábrándozás a had fiának nem jelleme, te vóm lészesz! —

— Ha ohajtod, s ha lányod is szivelhet, büszke lészek apamnak nevezhetni! —

— Szivelhet é? — holnap arád keblére vezetlek! —

És Benigna, Magyar Balázs lelkes leánya boldog volt, mert néhány nap után, kiért titkon epedt, a csaták oroszánjának nője lón.

De pillanatnyi volt csak az ifju nő gyönyöre. 1468 Kinizsi Brünn alatt csatázott, majd Ausztriának vidékein dult, s a Kenyérmezőn izmos törököt tartva fogai közt lejtett el a holtak fölett. —

És busongott a hölgy, de büszkébb vala semhogy letartóztatná az ellen ostorát, hiszen honát imádtá ő is, s a boldogságot nélkülözte inkább, semhogy ne viruljon az! —

És jöttek évek, s elröpültek, miként a szunyadónak álmái, a bércek tölgye sokszor hullatá el sárga kontösét s uj tavaszban sokszor ölte zöld palástot. . . és a bajnok élete győzetlen csatákban olvadt föl.

1494. Vásonban a Remete Sz. Pál zárdájába sötét koporsót emelő katonák haladának be. . .

A szerzetesek szent himnusokat zengének a hamvadó fölett. . . könyveket érte senki, csak a bús a hiv Benigna hullatott.

A hamvadó Pál, az első s utolsó nagy Kinizsi volt.

Sírverse:

Erexit Vasonia claustra Kinisius heros
Illius hac urna marmoris ossa cubant.

Tóth Ferencz.

Amélie ***,

a „Revue de Paris“ után

Karove András.

(Folytatása.)

Fleuranges-nak nem volt annyi ereje e jó öreg szivére azonnal a gyászos csapást mérni, és mennél kedvesebb volt fogadtatása — annál nagyobb fokra hágott hátortalansága azt megkísérteni. — Végre karjánál fogván őt a parancsnok a salonba vezeté, a hol nem csak a nagy-nénének szelid arczeit, hanem a szép Amélie *** gyöngéd kezeit is kelle csokolnia; — mely körülmény tőle minden magyarázat lehetőségét elzárta. — Magában érthető, hogy ezen szertartások alatt mint pirult a tavaszi rózsához hasonló szép leány s Fleuranges tekintete elől földre szegzé szemeit, ki a szép alaknak szemlélésében elmélyedve, tőle mimikai egy pillantással azt látszott feleletül venni. —

— Önnek még nem vagyok hitvese.

Fleuranges maga részéről jegyese kegyeit jószolgáta. Csodálta szép kék szemeit — szabályos szemöldeit és finom alakzatu természetét az anyagi leánynak, — ki az akkori világ izlés szerint divatos szépség volt — ovál arczain gyöngéden emelkedett egy kellemmagaslato kis orr — rózsapiros ajak, a nap verő fényétől csillogó hó fehérségű kebel — bátor leket mutató arcvonalmak, — alig észrevehető kis lábak valának jellem vonásai. —

— Engedelmet kérek — nagysád — mond a lovag: hogy ily pongyolában jelenek meg?

— A türelmetlenség kimentí önt — közbeszól a parancsnok: — ezen lovagló köntös nagyon udvarias. — Mi kik ma nem utaztunk, volt elég időnk felöltözködni. Ki tudná e ön találni mennyi idő kívántatik ezen virágokkal ékes magas fejdísz elkészítésére? — Három óra kedves öcsém, egy perczel sem kevesebb. — Szabadon — kérem mit gondol ön illyes magaslatookról? —

— Igen kellemes lész előttem, ha meg fognak szokni szemeim.

— Valóban — mondá Amélie *** — ennél kedvezőbb birálatot fejdíszemről nem is várhatam. —

— Én csak a divatról szóltam — és ha valaki kegyed személyéről kívánná tudni gondolatimat: — nem késnek egész őszinteséggel nyilatkozni.

— Az első négy szemközt fogja ön e nyilatkozatra használni, szolt közbe a parancsnok: —

— Amélie, — mond a Marquisnő: — egy hibád van, mitől igen óvakodnod kell — hogy t. i. te a mások irántadi jó akarátján kételkedni szoktál. — Midőn azt mondják, hogy te szép és szeretetre méltó vagy; minek azt feltenni valakiről, hogy épen ellenkezőleg gondolkozik felőled? Ugyan ki lenne oly balga, udvarolni annak, kit csufnak lenni talált? — Le kell vetközned e tartományi kis maradványt. — Őszintén szólok, kedves Tillemont: — ön egy nemes ifju, kinezése egészen párisi, mondhatnám udvari. — Nemde igazam van parancsnok? —

— Egészen udvari.

— De néhai attyára nem igen hasonlít.

— Nem, — de annál inkább anyjára.

— Középszerűleg. Ugyan — — nemde egy vendégfogadóba szállott? Ma estére hozzánk kell költözködni. Házamnak egy emelete egészen szabad — van istállom is lovai számára. — Ha jövődéli kedvesével nálam választana lakást, azon felette örvendének... Améliém az olasz vigjátékoknak nagy kedvelője — páholyom nékie szántam — a nagy hőség miá nem vagyok képes többé színházban megjelenni. — Nem de igen éhes? — Ugyan parancsnok ha a felszolgálat iránt egy kissé kérdezősködnék. —

A marquise egy kised asszonyka, könnyelmű, de felette jó érzesű lény volt. — Fleuranges épen nem volt kénytelen az Erasmus „Pourceaugnac“ című vigjátékának cselfogásához folyamodni, mert Madame de Champré nem igen kérdezősködött családja után. — Fel lévén szol-

gálva az asztalhoz ültek. A társalgás szives öröm érzettől lelkesítve élénk és vig volt. — Az ily véletlen meglepések alkalminál használni szokott szokásnál fogva, az ösök és rokonok emlékezete játsza a legnagyobb szerepet. — A parancsnok meg nem tartóztathatá magát, hogy a többi közt jövődéli jegyese élvezendő boldogságát finom érintessel meg ne említse. Fleuranges felette figyelmesnek mutatkozott, a nélkül hogy szenvedélyt szinlelne, — mit nem is érzett. Amélie *** megtartá mind végig komoly tekintetét. — Ebéd után — kertbeni kis sétára lön felhívás. A hölgyek napernyőiket kérék elő, és a parancsnok gondos volt karját jó előre a marquise-nőnek nyújtani, hogy a fiatalok társalgásának annál nagyobb kéjelmet eszközöljön.

— Való lehetne az, mond Amélie ***, mint nagynénémnek irá, hogy arczképe látára, irántam azonnal szerelemre gerjedt? —

— Ha csak ugyan én irtam, igaznak kell lennie; — azomban meg kell vallanom, arra hogy szerelembe essek, részemről is megkivántatik az, hogy legyen egy kis reménységem szintén viszont tetszeni.

— Akármit mondjon marquise nagy-néném, a tárgy igen megérdemli, hogy egy okos leány előtt többször ismétlőssék azon ígék — mielőtt azoknak hitelt adna.

— Semmi nem igazabb ennél kisasszony...

— Nyilatkoznom kell az iránt is, hogy valódi szerelmesnek lenni, épen nem könnyű dolognak látszik előttem. Mondják hogy a szerelem jelenségei, — gyakori zavart állapot a szerelmi tárgy előtt: — álmatlanság, szívdobogás, lankadság és unalom. — Én mind ezeket még nem érzem. —

— Az az annyit tesz: hogy belém még eddig épen nem szerelmes.

— És ha csak ugyan a szerelem idővel se jönne meg? —

— Nem fognánk öszvekelni.

— Biztossá tesz ön engem a felől. Az én nagy-néném ezzel épen ellenkező utat vél követendőnek, — óhajta t. i. hogy elebb történjék meg az öszvekelés, aztán játsza a szerelem szerepét, ha képes reá. — Őszintén megvallom önnek, hogy nyiltan fellázadnék illy ellentétes akarat ellen. — Nagyon gyakorta szememre hányják egykedvűségemet, és azt bennem büszkeségnek, néha hidegségnek, majd ismét változó szeszélynek nevezgetik. — A név mit sem tesz. — Legyek bár olyan. — Én óhajtom, hogy ezen egykedvűségemből valaki ki ragadjon; — de úgy hiszem méltányosnak fogja ön is találni, hogy mielőtt férjet választanék, ezen változást bennem saját eszméim eszközöljék. —

— A kisasszony ezen viselete felette okos és eszéyes. — Nekem sincs kedvem egy oly nőt választani, ki engem nem szeret — valamint kegyed sem kíván férjhez menni ahoz, ki épen nem tetszik. Mi ugy látom meg értendjük egymást, és a kisasszonynak ezen ritka okossága engem oly tiszteletre vonz, hogy ohajtanám irántam szintén azon érzelmet felgerjeszhetni.

— Egy bizonyos adag tisztelet és becsüléssel tartozik az ember az egész világ iránt — ha csak különös oka nincs azt valakitől megtagadni: hanem szerelemmel csupán egy személy iránt kívánok viseltetni ez életben. Erények, érdem, nagy tulajdonok s néhány szép tetek. . . .

— Ugy látom kegyed nem fogja a könnyelmű szerelmezt játszani. Mai világban a hősök ritka madarak, és féltő nehogy utánok sokáig kellessék várakoznia.

— Elfogom várni — nem oly szorgos, hogy ellátva legyek, mint szokta nagy-néném mondani. De ön talán egy huszon négy óra alatt nőre szertenni vágy, hogy azt egyszersmind gondos szorgalommal meg is választhassa? . . .

— Ha kegyed ily gúnnyal halmozza szavaim, állásunk épen nem hasonló, mert én csupán rokonszenvet érzek a kisasszony iránt. Ha férjül egy hóst kíván választani, ugy én nem vagyok azok sorából — valamint én sem ohajtok egy hősnőt vinni haza feleségül. — Egyszerű nőre van szükségem, kinek kedélye nyájas és vidám, s a

lehetőségig engedékeny legyen, — szabadsága nem lesz korlátozva, — egyébaránt gyöngéd szeretetem s határtalan bizalmamért viszont semmit más nem kívánok, mint jószívűséget, hajlandóságot és komoly orámban egy kis felvidámítást kedvderítő zongorája által. Inhol mind az, mit ohajtanának, — de a megholtaknak nőre nincs szükségök. . . .

— Mit mond ön? . . .

— Mondani akarom hogy napom lejárt, és hogy kegyedet — fájdalom! . . . örökre elhagyom.

A közeledő rokonok léptei megszakíták e párbeszéd fonalát, Améliének nem keves bánatára, ki Fleuranges rejtélyes szavainak felvilágosítása után vágyódott.

— Nemde három órát ütött épen most? mond a lovag, szorgos foglalatóságim távol innen személyes jelenetemet hívják fel. —

— Nos! fölkiált a marquise: — maradjon hát öcsém — podgyásza után azonnal mennek embereim.

— Lehetetlen madame, egy perczem sincs veszteni való — bocsánatot — kénytelen vagyok azonnal indulni. Oly fontos tárgy fozog kérdésben, minek elintézésére jelenlétem szigorúan megkivántatik.

— És hová? . . .

— Az „Angolhon“ című vendégfogadóba a Richelieu utcán.

— Hadd intézze el dolgait — a fiatalságnak mozgalomra van szüksége mond a parancsnok:

Fleuranges egy bucsúvéthez hasonló köszöntő fejhajtást tévén a hölgyeknek, — eltávozott kísértetve a parancsnoktól, ki őt egész az utca kapuig levezette.

— Fijam, mondván fülébe a jó öreg, hová indulsz? Bizzad barátodra ezen kis titkodat. —

— Édes ur, megyek magam eltemetni.

— Mi ördög? — eltemetni! . . .

— Igen is parancsnok ur, mond a lovag egész megindulással: — tudja meg ön, hogy én párviadban ma reggel kilencz óraker a Gentilly rónán halálosan megsebesítetém. Onnan az „Angolhon“ című vendégfogadóba vitetve tíz és fél óraker lelkemet kiadám. — Mielőtt azonban sirba szállanék, megnyerém az engedelmet jövődéli mátkámat láthatni; ő egy bájlo szépség — én bánatos szivvel válok meg e világtól — — Az engedelem idő egy percz alatt lejár — a halálos lepedő ágyam mellé van terítve — a pap mármár közelget hozzám, hogy szentelt vízzel hintse meg testemet. Holnap, jöjjön el temetésemre és mondjon egy könyörgést lelkem nyugalmáért. — Isten véle parancsnok.

(Folytatása következik).

Algiernek mostani története és az ottani francia katonaság hadiöltözetei.

Algiernek mai csende francia Afrikában sokat hasonlít az utolsó 18^{44/45} évbelihez. Abdel-Kader emir akkor Marokkóban volt, s mint beszélték, megsemmítve, befolyása érvénytelen, az algieri néptörzsökök a francia uralomnak hódolva s néhány főnökeik Párisban — röviden, minden legjobbnak látszott. Nehány Kassandrahangok pusztában hangzottak el. Láttuk már, menyi erőködésükben került a francziáknak, az emir csekély erejét megtörni, s minden ember, Algierben és Frankhonban tudja, hogy ujonnan megjelenésének pontosan ugyanazon következetek lesznek.

A meghódolás álhatatlansága, a törzsököknek hol ide hol oda szegődése sokféle javallatokat szült, vallyon hogyan lehetne segíteni a bajon, hogyan lehetne valamivel több tartósságot behozni az egész ügybe? Bourjolly tábornok, már több év óta az algieri hadosztálynál vezérkedve és használtatva, a kifejlődés állapotának főokát a francziák kiméletében keresi, mely az arabok által gyöngeségnek tekintetik s használatik. — Egy uttal megmutatni iparkodik, hogy a polgári igazgatás, mely némely részeiben francia minta után van Afrikában behozva, főakadály

Hadi öltözékek Algierben.

Francia katonák.

Orleans-vadászok.

Honi csatár.

Zuave.

Afrikai vadászok.

Tüzér.

Könnyű gyalogság.

Szerezési katona.

Spahik.

Hadi öltözékek Algierben.

Orán tartomány főnöke.

Arab fegyveresek.

Algier tartomány főnöke.

Constantine tartomány főnöke.

Uaranserisi arab.

Dsurdsurai kabyl.

Arab lovas.

légyen a gyarmat fölvirágzásának. Első ellenvetése sokkal alaposabbnak látszik mint a második; valóban az épen oly természetes mint bebizonyult igazság, hogy a meghódításokat szelid módokkal s kiméletekkel megszilárdítani nem lehet, és francia állás pontból nézve a dolgot, nem lehet helyesnek találni, ha meg nem felelő módok használatnak a czél igazságtalansága természetes éleségének kitüntetésére. — Bourjolly azt kívánja, hogy a harczó ellenséggel vitézséghez illő becsülettel bánjanak, a magát megadó honvéddel pedig azon kimélettel és jószívűséggel, mellyet úgye igazsága kíván; de azt akarja egyszersmind, hogy az elpartolásnak, a fölkelésnek kétszer meg ne bocsátassék. Az arab tűzhelyeért viaskodik őszintén és becsületesen; ő dicső halál s okos meghódolás közt választat, s csak az kívántatik tőle, hogy becsület s állandó legyen. Az elpartolás büntetése ne álljon, mint most, csak súlyosabb vagy könnyebb bűnhődésből; hanem, körülményekhez képest, minden lovak, fegyverek s a községbirtok elszedéséből, úgy hogy az egyes családoknak csordáik csak egy része s annyi föld maradjon, menyire szükségök van, hogy földművelés által élelmüket megnyerhessék, vagy minden ingó s ingatlan vagyon elvesztéséből, s az egész törzsök kiirtásából úgy, hogy az egyes tagok mint szolgák vagy munkások a hűn maradt s igazaknak talált törzsököknek vagy a gyarmatfaluknak adattassanak át — Azt elkeli ismerni, hogy Frankhon java ily szigorúságot megkíván; eléggé tapasztalták, hogy bocsánat és kimelés nem elegendő.

A polgári igazgatás Algierben igen nehéz kérdés. Annyi igaz, hogy ott, hol még a háború áll, róla szó sem lehet; arról majd mindenki meggyőződve van. Azonban még ott, hol már behozva van, nem akarják dicsérni; sem azon sikert nem látják, mellyet ígért. Mig a francia minta értékes, oly gyarmatból, melynek annyi nehézségekkel küzdeni kell, nem sok lesz. A katonahatóságoknak, hol még fennállnak, általában sokkal nagyobb önállóságuk van; az arab irodák, a népesség kívánságainak és szükségieinek kipuhatolására tökéletesen alkalmasak, s így nem csoda, ha a katonahatóságok összehasonlításokat tesznek az ő pontos igazgatásuk s a polgári hatóság lassu menetele közt, s ezen összehasonlítások olly eredményt adnak, mellyek részökre igen kedvezőknek mutatkoznak. De a polgári igazgatás hiányosságából nem következik még minden polgári igazgatás czélszerűtlensége; a helyett hogy elvettessék, inkább javításán kellene iparkodni.

A kormány által mult évben felfogott rendszabály következesekben gazdag s jótékony lehet. Elhatározottat t. i. munkálati alapul többé nem a tengerpartot tekinteni, hanem az ország belsejében szilárdan megtelepedni. A főkormányzó székhelye ugyan még Algier, nem is lehet azt helyesen máshová áttenni; de a hadosztály parancsnoksága Medeah-ba költözött; az alosztály onnan a Setif uton fekvő. Aumale erősségbe vitetett át; néhány új alosztályok délszakon állíttaták fel. Továbbá az osztályparancsnokság lehetőleg előbb Tlemsen-be vala átszállítandó. Sidi bel Abbét erősségben, Orántól egyenesen délnek, egy alosztály állíttatott fel. Minden belső örseken fő élelmtáruk alapíttaták, hogy a kiküldendő hadlábak élelmezés végett ne legyenek kénytelenek nagy kerülöket tenni; végre a gyarmatosítás is ezen jövendő fővárosok felé lesz vezetendő, mivel ott a természetnyeknek jobb keletét s egészséges égal miatt jobb eredményét lehet reményleni, mint Metidscha posványos rónáin. — De csak akkor, midőn erélyes cselekvés által fog biztosítva lenni a nyugalom, gyarapulhat valóságga a gyarmatosítás; jelenen csak üvegházi plánta s az is lesz, mely fejét lekonyítja s elszárad, midőn az Atlás viharszelei dühöngnek.

Frankhonnak főlebbi gyarmatosítási tervekre már szüksége nem lesz, miután Abd-el-Kader Aumale kir. herczegnek magát megadni kénytelen volt. Abd-el-Kader azóta már Frankhonban van. Róla a francia lapok következtetést irnak, nevezetesen a „Courrier français“ így írja le őt:

Abd-el-Kader csak 39 éves, kis termetű, sovány s kissé görnyedt hátú; beszéde eleven, rövid és szakadozott. Tekintete szelid, de a mellett éles, arczolata komoly s gondolkozó. Arczkepe tojásdad, szemei feketék, s homlokán bepontozott (tátowirt) félhold van. Igen aránylagosan növe, ügyes és erős, s minden testgyakorlatokban jár-tas. Mondják: hogy Abd-el-Kader pistolya a tü-zérség-muzeumban fog letétni, hová Lamor-ciè-re asszony az emir kardját is, mellyet Aumale herczeg ajándékozott férjének, szinte átadni szándékozik. Azt is beszélük: hogy a kormány értésére esett volna, Abd-el-Kadernek egy nagybátyja Acre paschalikban lakna, ki magának vallásos gyakorlatai által némi befolyást szerzett, s e miatt Syriába több arab család vándorlott volna be. S ezen körülményből következtetik, miért szeretne az emir jövendőben St. Jean d'Acre-ben lakni. Abd-el-Kader deira-jánál, mely tudvalevőképen Nemoursban lépett francia földre, 150 rendes lovas fegyveres találtatott. Miután fegyvereiket lekellett tenniök, Lamor-ciè-re tábornok visszaadatta fegyvereiket ezen szavakkal: „En a deira védelménél kimutatott vitézségeket csodálom, s azon fegyvereket, miket oly jól tudtatok forgatni, ime visszaadom!“ E beszédet a fegyveresek nagyobb része könnyes szemekkel hallgatta. Algieri levelek szerint Abd-el-Kader megadása ott álgulövésekkel adatott köztudomásul.

A Moniteur Algerien leírja azon jelenetet, midőn Abd-el-Kader magát ellenségei előtt megalázta s megadta. Esti 6 órakor Lamor-ciè-re és Cavaignac tábornokok és Beaufort al-ezredessel érkezvén meg, Aumale herczeghez vezetett. A körülményekhez alkalmazván magát, ajtóközöbön letette hímes czipőit s megalapodott, mig a herczeg intett neki, hogy üljön le. Kéves hallgatás után eképszólt: „Már korábban cselekedtem volna azt, mit most tettem, de várokotam az istentől rendelt óráig. A tábornok nekem ígéretet tett, melyre támaszkodtam. Nem félek attól, hogy az meg ne tartassék oly nagy király fiától, millyen a francziák királya. Aman-ját kérem az én s családom számára.“ A herczeg azonnal megerősítette a tábornok ígértét. Következő reggel még egy jelenés történt, melly az emir büszkeségének nehezen eshetett. Midőn a herczeg katoná szemléjéről visszatért, Abd-el-Kader főnökei kíséretében előre lovagol-ván, néhány lépésre a herczegtől lezállott, s mondá: „Ezen lovam, utolsó, mellyen lovagoltam, tessék tőlem mint hálám bizonyoságot elfogadni; reméllem; szerencsét hozand kegyed-nek.“ A herczeg felelé: „En pedig elfogadom mint Frankhon iránti hódolata jelét, mellynek ótalma ezután paizsa leend, s mint jelet, hogy a mult elvan feledve.“ Erre az emir nagy méltósággal üdvözölte a herczeget s gyalog tért vissza sátorába.

Országgyűlési hírek.

P o s o n január 16kán 1848.

*— Szeretett fenséges nádorunk, István főherczeg, himlőjéből felgyógyulván, a legjobb egészségben, s háromszoros „eljen“ kiáltásokkal üdvözölve, jelent meg a méltóságos főrendek ez évi első ülésében, hol a tábla nevében szat-mári püspök Há m fogadta; azután pedig a követi tábla küldöttjei jelentek meg, s báró Rudn y á n s z k i szónoklata mellett tolmácsolák a kk. és rr. érzelmeit, s új évi jó kívánatait. Mellyekre ő fensége rövid lelkes szavakban válaszolt; az alsó táblát viszontüdvözölni pedig, küldöttséget nevezett a fő rendek köréből.

*— Január 13-kán gyásznap volt az országos rendekre nézve, mert évfordulati napja volt ez, a halál azon nagy diadalának, melly a sírok országát csak egy halottal gazdagítá, de a magyartól ötven éves nádorát rabolta el. A boldogultért gyászmise tartott a helybeli székes egy-házban: hol az ország rendein kívül, nagy számú közönség volt jelen. Legyen áldott az üdvözült emléke a halálban is!

*— A mult vasárnap ment végbe, a helybeli dalárdának alapítója és kormányzója Stoffregen Lajos által rendezett, nagyszerű magyar-német dal- és zenehangverseny a városi tánczteremben, nem oly számos, mint fényes közönség jelen létében. — A rendezőnek azon figyelmét, miszerint programjába magyar darabokat is felvett, lehetlen méltánlattal nem említenünk, és csupán ez egy tekintet az, mellynél fogva a szigorúan bíráló ítészet szemüvegét ezuttal nem használjuk, és róla kimelöbben szólunk, mint különben érdemlené. Mert hogy csakugyan a „főti dal“ lett volna, mit a nyitány után az a 16 férfi, oly minden érzés nélküli, kapkodó, fahangon ott előnkbe köpdösött; — én tudom, hogy maga Stoffregén ur sem hiszi. Annyira tudatlannak pedig, remélem csak nem hiszi a közönséget, hogy az, művészi éneklésnek fogja tartani azt a kínlódást, mit azok a német deákok ott a padokon véghez vittek. Hát az a „ki thült a fha mhontolást hül“ nem a botrányoztatásig volt e elcsúfítva? Jövöre ajánljuk az érdemes rendezőnek, hogy ha már csak ugyan magyar dalokat is akar énekelteni, ne németből fordítasson magának, hanem üsse föl népdalaink kötetét, s onnan szemelje ki a javát; a miket pedig kiszemel, ne azzal a tizenhat fekete frakkal recitáltassa el megint; mert bizony higgye el: hogy azok a pipaszár lábu vékony legénykéek szájában csupa satyra az a paprikás dal: Hej huj magyar ember összeüti bokáját....

*— Az első álarczos bál szinte vasárnap volt a redoutban. Bezzeg itt már nagyon is magyaros szellem uralkodott, a mint mondják. Sarkantyú, pipa és pörge kalap vitte a szerepet, fűszerezve amolyan pusztaias széptevéssel. — Dejszen bizony így elijesztjük ám a magyarodástól ezeket a halvérü sógorokat, azért velök jobb lesz csak-ugy szórmentiben banni. Nem az a magyar a ki betyár?

*— A kalapok egy idő óta titokszerű vándorlásnak indultak. Azt hinné az ember Boscó kutyákkodik, ha nem tudná, hogy őt Berecz Károly már elfüstölte Posenból. Ki ma vásárolt ujdón új kalappal megy be az országgyűlésre, midőn ki jó, azon veszi észre, hogy egy trágernek való figaró van kezében. És ez így megy darab időtől fogva; — naponkint 10—12 egyénnel találkozik az ember, kik infamis rosz kalapokat mutogatva fejkön, panaszkodnak és zúgolódnak e boszorkányos manipuláció gyakorlói ellen. Kikhez mi is csatlakozunk ezennel, következtében azon boszúságnak, mely bennünket a minap ért, midőn bizonyos körben, 6 pengős kalapunk helyén egy nyolcz garasost találtunk. Hogy a cserélő mindenesetre élelmetes egy ember, azt megadjuk neki, de nem köszönjük meg.

*— Barthay Endre a nemzeti színház hajdani igazgatója ma ad a redoute teremben szavalással egybekötött hangversenyt. A hirdetésen egy „nádori üdvözet“ című melodramma is áll, mely mint a program mondja: épen ez alkalomra készült (csak hogy már Bécsben is adatott!) Ugyan ott a többek közt ezt olvassuk: a szavallást viszi Schmidt ur. No csak vigye, — meg se álljon vele egész Germániáig!...

*— A második álarczos bál szinte ma lesz a városi tánczteremben. A vigadó első tánczestélyei talán mindenütt a legszerencsétlenebbül szoktak kiütni, s ennek tulajdonítjuk mi, a posoni első tánczvigalom selejtességét is, és erős reményünk van, hogy e második minden tekintetben megüti a mértéket. Hogy reményünk nem volt e hű, majd megmondjuk a jövő héten; mert ebben már, ha csak addig élünk: magunk is részt akarunk venni.

*— A haute-volée is ugyan neki eredt a mulatásnak, egymást érik a soiréek és bálak; hanem már ezekről itt nem szólhatunk. Nolo acerbam sumere....

*— Különös! Egy ur, ki saját alkalmatoságán a napokban fog innen Pestre utazni, a „budapesti hiradóban“ uti társat keres közös költéségre!... Das heisst nachdem speculiren. — Ez az ur vagy már most is millionaire, vagy az lesz.

*— A német színház látogatói, a „Zsidónó“ opera adatásakor — pénteken — sajtósági spe-
taculumnak voltak tanúi, s illetőleg részesei. A
posoni közönségnek bizonyos kedvencz énekes-
nője a szinpadra kilép, szerepét kezdi énekelni,
s egyszer megakad. Ekkor a hallgatósághoz for-
dul, s engedelmet kér, hogy ő szerepét tovább
nem folytathatja, mert rosszul van; ő gyengélke-
dését annak idejében az igazgatónak — Megerle
ur — jelentette is: de az még is az említett
opera előadását hirdette. Ő nem tehetvén egye-
bet föllépett, s most látja az érdemes közönség,
hogy neki tovább énekelnie telyes lehetlen. —
Es a fölindult nézők és halgatók elkezdtek kia-
bálni Megerle urat. A függöny nagy sokára fel-
gördül, s úne előlép haragot lángoló szemekkel,
dühös arczszal, kezében lorgnettet, nyakában
kasmir sált, fején tollas kalapot hozva —
Megerléné ifjasszony... megereszté pedig nyel-
vének sebesen forgó kerekeit, és szórta a go-
rombaság sarát oly annyira, hogy a „hochge-
ehrtes publikumnak“ szeme szája tele lett vele.
Nem vette azonban tréfára a dolgot a parterre
sem, és lón egy rögtönzött alma — tojás — dió
— és nem tudom még miféle eső, melynek ököl-
nyi cseppjei a pseudo-Xantippe hókeble felé vol-
tak irányozva. Azonban az asszonyi ész hol nem
találja föl magát? Megerléné asszony nem gon-
dolkozott egy fél órát sem, hanem szedte vette
sátorfáját, és behurczolkodott a coulissák mögé.
... S mind ez egy perc műve volt: — mint
Josika szokta mondani. —

Fővárosi posta.

Pest, Jan. 16-kán 1848.

Ismét szolgálhatunk egy adattal a főváros
erkölcstelenségét jellemző titkaihoz. E napokban
délutáni hat óra után, midőn a nép a nemzeti
színház felé nagy számmal közeledett, egy olasz
katona a mellette elmenő békes és mi roszat sem
gyanító polgárról lekapa a köpönyeget és futás-
nak eredt, előre kihúzott szuronyával jobbra,
balra hadonázva. Zaj támadván egy más, vele
szemközt jövő polgárnak volt annyi bátorsága,
hogy a tolvajt nyakon csipte, és ámbár fegyve-
rével megsebesített, de téli öltönyén csak ne-
hezen hathatván át, minden aggasztó következés
nélkül.

A mult postával említettük első nőegyleti
tánczvigalom, dacára annak, hogy a jéggel terhelt
Dunán keresztül a buadaiak át nem jöhettek,
igen népes volt, úgy hogy némelyek 3000-re te-
szik a jelen voltak számát. Ugyanazon alkalom-
mal egy bizonyos uracs gazdálkodása miatt csak
nemi nagy szerencsétlenség történt. Ez ugyanis
égett szivarját a ruhatárba letett felső öltönye
zsebébe tevén, ez tőle meggyuladt, s midőn a
füstöt észrehevék már majd félig megégett. Egy
darabka szivar helyett tehát felső öltönyét veszté.
Mégsem jó a tulzó gazdálkodás.

A mult év utolsó hetében Pest városából 231
csavargó utasított el, kik — a Hetilap sze-
rint — a „rajtok zsarnokoskodó többség“ ellen
kiáltoznak, s tiltakoznak az ellen, hogy a ható-
ságnak joga van „magányviszonyaikba avat-
kozni.“

E napokban Pest városában felső rendelet
következtében választmány neveztetett a polgá-
rok minőségének, vagyonának és adójának össze-
írása végett.

Mult héten tartattak megyei közgyűlések is,
mellyek — kivéve, hogy a követeknek erélyes
eljárásukért köszönet szavaztatott: — semmi ne-
vezetesb nem történt.

Néhány nap óta nálunk is sokat beszéltek
arról, hogy az országgyűlés nem sokára be fog
rekesztetni; úgy hisszük azonban: hogy ez nem
egyéb, mint az augsburgi allgemeine Zeitung
alaptalan koholmányának szüleménye.

A helybeli lapok sokat foglalkoznak jelen-
leg Hugo Károly szinműköltőnkkel, ki, miután
— mint állítá — eléggé nem méltányoltatott,
Franciaországba költözött. A sok beszédre az
Életképek azon felfödözése nyújtott alkalmat.

mely szerint H. K. „Báró és bankár“ czimű
szinműve csak nem szóról szóra Bazancour mű-
véből van kiírva. Ez ellen H. ur a német lapok-
ban háládatlansággal, s tudja isten mivel vádolja
hazánkat. De háládatlan e azon haza, mely őt
szinte úgy díjazta, mint többi drámaíróit? Sőt
többet mondunk: háládatlan e a haza, hol for-
dított szinművei eredetiek gyanánt díjaztattak;
holott az igazgatósnak szabadságában állt volna
azokat bárki által nehány forintért lefordíttatni?
Es különös, hogy csak most háládatlan e haza,
midőn H. K. urnak nem legtisztább eljárása nap-
fényre jött; eddig pedig nem volt az. Nem mond-
juk mi, hogy szinműróink érdemök fölött dí-
jaztatnak: de az a kérdés, fehet e többet ez in-
tézet mostani körülményei között? S nem része-
síté e a hon adoptiv-fiát mindazon kedvezmé-
nyekben, melyekben saját gyermekeit részesíti?
Miért tehát azon hánykolódó zajgások? Nem is
H-t magát csodáljuk mi, mert — hiában! — a
ki megegeti magát, kiáltoz, akar maga oka, akar
nem; de azokat, kik érdekelve nem levén (vagy
legalább nem kellene lenniök) tisztán láthatnák
a dolgokat, és mégis zúgolódnak.

F. h. 13kán, mint fős. főherczeg J. ósef
nádor halála évnappján a nemzeti színház zárva
volt; mi szokott szinlapokon hirdettetett. Egy
ösmerősünk, ki csak a nagy betűkkel nyomott
cízüneket szokta a lapon olvasni, kíváncsian kér-
dé: „ki írta a „J. ósef nádor“ czimű új szin-
művet?“ — Mi magát a szünetet illeti, tudjuk
ugyan méltányolni a dicsőült nagy férfin iránti
pietást: de vajjon nem lett volna e méltóbban
megtisztelve emléke, ha azon nap valamely jó-
tekonny célra, például az inséggel küszködő sze-
gények javára történt volna előadás?

Jan. 29kén a zsidó kisedet óvó intézet föl-
segelésére fog a redouteremben fényes táncmu-
latság tartatni.

Mult szerdán (12kén) a Duna jege beállt,
de csak a felső dunasoron, s míg a ráczfürdő
irányában csónakokon történik a közlekedés, az
alatt a lánchíd fölött a jégen keresztül botorkáz-
nak az emberek. —i.

Kassai napló.

Január hó 25-kén. A második redoute (16-
kán) már sokkal látogatottabb volt az elsőnél,
különösen az álörccások számosan, kik tánczban
enyelgők, mulattatásban azonban igen unalmasak
voltak. — Tegnapelőtt tartott helybeli casino
közülésben előbbi naplómban az egyleti pénzár-
üressége mihelhető okának irt felhívó cikkünknek
némelyek balra magyarázták, a dolog e részbeni
fölvilágosítása után azonban ők is megnyugodtak
abban, hogy cikkünket, bár ki akarhogy is fel-
forgatni kívánná: már csak abban tett nyilatko-
zásunknál fogva is sem gyanúsításnak (mi nem
gyanúsítunk; de az igazságot, hol szükséges,
mindig félelem nélkül egyenesen kimondjuk),
sem sértésnek, annál kevésbé pedig rágalomnak
lehet venni: az egész a nyilvánosság szabad,
czélt soha sem tévesztő kifolyása. Egyébiránt ez
alkalommal hiteles adatok nyomán írhatjuk: mi-
szerint a gordiuszi csomó fel van oldva, a pénzár-
tár jelenlegi ürességének okai: a mult két évben
tett rendkívüli kiadások, s leginkább pedig, nyil-
tan kimondva, a részvények sokak általi ren-
detlen befizetése, ez utóbbiak leginkább erre
nézve hozott a papiron szigorú ugyan, de való-
ságában és kivitelében czélt nem erő rendszabály
véleményünk szerint gyökeres oka. K. J. K. J.
H. J. és B. J., kik az egész terhet csak maguk
viselik, kik osztatlan bizalomban méltán része-
sülnek, tetemes csupán s legtisztább szívességből
tett fáradságukért, még az ellenségektől is, ha
volna, elismerő nyilvános köszönetre érdemesek.
S — ennyivel tartozunk az igazságnak. — Ezen
közülésben a tekézés fölemelt díja ismét előbbe-
nire közzakarattal leszállított. — A casino a
helybeli jótékony nőegyletnek az általa a szegé-
nyek házának javára adandó sorsjátékkal össze-
kötött tánczvigalomra, jövő hó 23-dikára táncz-
teremét minden díj nélkül átengedte, jövőre pe-
dig minden lehető, ez idén igazán legkisebb ok

nélkül tapasztalt surlódások és reakciók kikerü-
lése tekintetéből, a farsang első hetében a jóté-
kony nőegylet rendelkezése alá bocsátattott a
tánczterem; azon világos kijelentéssel, hogy ezen
határozata a casinónak változhatatlan. Minden-
kinek a magáét, senki világos kárával másnak
javát előmozdítani sem nem ildomos, sem nem
méltányos; de a felebaráti szeretettel sem, mi
pedig egy jótékony egyletnek főtényezője, sem-
mikép meg nem egyeztethető. S mind ez — is-
mét csak igazság! — A harmadik redoutban már
500 vendégnél is több volt, és a számos csinos
álörccásokból ma többen különösen kitűntek.
Közbenjött körülmények miatt — mint a hirdet-
mény szól: — nem öt; de csak három társasági
bál jövő hó 2., 9. és 16-dik napjain 1 fr. beme-
netidő mellett fog tartatni.

Körütekintés a világban.

Pest. E napokban egy idevaló szekeres
helybeli előjáróság által a büntörvényésznek
adatott át, mivel csinos, kissé tetszékesen neje-
nek féltékenységből egy szemét erőszakosan ki-
szúrta. O egek! ha minden itteni férjek nejeiket
szemök világától megfosztani akarnák, valahány-
szor tetszékesenkednek: valóban vaknövedéknél fél
óra alatt kicsiny lenne.

Buda. Mult napokban ismét egy botrány
történt utca közepette. Egy szomszédságbeli
uraság hivatal szolgája Budára jött, és, miután
szánját rövid időre a halvárosban hagyta, nagy
csomagtarisznyáját kocsisára bízta. Nem sokára
ezután egy jól öltözött zsidó zsebelő érkezett
oda, és vakmerő kézzel lekapta szánról a tarisz-
nyát s futásnak eredt. De a kocsisnak s az oda-
siető hivatal szolgának kiabálására a tolvaj híd
melletti kávéház szomszédságában feltartóztat-
tatt s kegyetlenül megdorongoltatott. Noha né-
mely jelenlevők ezen a rendőrség kötelességébe
vágó avatkozást meggátolni akarták, mindazáltal
a zsebtolvaj verők részéről azon felelettel tütte-
tt tovább is: hogy az ily csavargóknak, ha
nem mindjárt s rögtön fenytetnek meg: további
büntetéstől nincs mit félniök.

Eger. Folyó hó 29-kén fog boldogult Pyr-
ker érsekatyá szívének ünnepélyes eltakarítása
történni a székes főegyházban.

Nagybecskerekén, hol Feleki igaz-
gatása alatt egy magyar színész társaság garantí-
rozott előadásokat tart; legközelebb Hidor „Tör-
vénytelen vér“ czimű darabját lenne adandó.

Garanvölgy. A Garánvölgynek pusztító
hagymáz-járvány által meglátogatott helységei-
ben a nemeslelkű földes ur, Szász-Kóburgi her-
czeg minden betegeket naponként étellel látat el,
ugy hogy a herczegi hivatalnokoknak csaknem
egyedüli foglalkozásuk, a nyomoruságot enyhi-
teni.

Kismarton. Az öngyilkosságok, mint
látszik: mindig jobban s jobban terjednek el.
Igy nálunk is egy kenyér- és sóaruló méreg ál-
tal ölte meg magát. Mivel ismeretes iszákos volt,
tehát némelyek azt állítják, részegségében mér-
gezte volna meg magát; mert józan állapotjában
sokkal félenkebb volt, hogysem illyesmit elkö-
vessen. De legyen a dolog, akár hogy, annyi
bizonyos: hogy ezt el nem követi, ha honunk
némely gyógyszeráraiban, de kivált fűszerbolt-
jaiban mérget mindenkinek nem árulnának. Leg-
több ember ugyan azt mondja: hogy a méregre
patkányok ellen legyen szükség; de hogy azt
más dologra ne használhassa, nem kellene min-
deneknek csak amúgy vaktában mérget eladni.

Bécs. Folyó hó 13-kán az éjszakai pályá-
nak vas útján, Drösing s Hohenau közt egy női
holttestet találtak, melynek egy lábát és fejét a
gőzkocsik elvagták. Törvényes vizsgálatból ki-
világlott, hogy ezen holttest, Drösing mellett
fekvő Waltersdorf nevű falubeli fiatal asszonyé
legyen, ki már több hónap óta veselő állapot-
ban volt. Itt borzasztó büntét gyaníttatik: mivel
a szerencsétlen talán csak meggyilkolása után
fektettetett a vas sínekre.

Heveny-eszme.

ZONGORA

Vivace

f *agitato* *rit.*

cresc. agitato *n* *cresc. f* *dolce*

Vivace.

n *no* *co* *ri* *tar* *dan* *do* *mf*

f *sf* *n* *fz* *ritando* *pp*

risoluto *ff*

ff

2. Képtalány. (Közmondás.)

Megoldása az 1. szám alatti képtalánynak :

Negyedik Bélát a Tatárok az országból kiűzték.

Megigazítás. Folyóiratunk 4-dik száma utolsó lapján, alutól fölfelé 4-dik sorban e helyett: nagyobb tökélyben csupán több igénylen-
dők előfizetők száma által, — olvasni kell: nagyobb tökélyben csupán több előfizetők száma által igénylendő.